

DEBRECZEN

1914. XLVI. évfolyam.

5-ik szám.

Csütörtök, január 8.

Előfizetési ár szétküldéssel:
HELYBEN:
 Egy óra 1 korona
 Negyedévre 3
 Egyes szám ára 4 fill.
VIDÉKEN:
 Egy óra 1 K 50 f.
 Negyedévre 4 K 50 f.
 Egyes szám ára 6 fill.

Felelős szerkesztő:
KIRÁLY PÉTER DR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Darabos-utca 7. szám.
 Telefon: 412.

A rutén-pör.

A pörbéli vád lehet alapos, a pör végződhet fölmentéssel vagy büntetéssel, de a baj orvoslására a pör és a büntetés önmagában elégtelen.

Ha a magyarországi rutén vidéken tartós békét akarunk, ha a rutén nyelvű magyar polgárok lelkét a magyarság kötelékében akarjuk megőrizni, akkor az agitáció folytatása, megisméltődésének lehetősége ellen kell védekezni. A talajt kell jóvá, az agitáció, a magyarság és a magyar hatóságok elleni gyűlölet megfogamzására alkalmatlanná is tenni.

Es ehhez nem elég a pör, nem elég a szigor és a retorzió. Intézkedni kell róla, hogy a ruténség vallási vágyait a törvény által adott alapon, a magyarországi bevett egyházak körében, magyar papok lelki vezetése alatt elégtelení ki.

Intézkedni kell róla, hogy a szegény rutén parasztság kulturája emelkedjék, gazdasági nyomora enyhüljön, hogy egyházi élete olcsóvá váljék és terhei kevesbedjenek.

Védeni kell a hatóság és a társadalom teljes erejével a szegény tudat-

lanokat a kiáknázó gazdasági nyomás ellen; a hatóságoknak kötelességükké kell tenni ennek a szegény osztálynak ezt a védelmezését és a nép fölvilágosítására, támogatására és a lelkek meghódítására alkalmas ügyködési módot.

Ha vannak bűnök, ha történtek bűnös bujtogatások, szigorot kell és lehet alkalmazni az agitátorok, a tudatos büntetők ellen és fokozott tapintattal kell visszatéríteni a magyarság iránti hűség helyes útjára a szegény tudatlanokat, a vallási fantáziától hajtott naiv ábrándozókat, a nyomor hatásától megingott lelkiismereti tévelygőket.

Nagy baj a sok veszély között élő, a nemzetiségi mozgalmaktól megtépett magyarságra nézve, hogy a nemzetiségi kérdések között már a rutén-kérdés is aktuálissá lett. De a nagy bajban erős megnyugvás a mindinkább megerősödő hit, hogy a mozgalom még csupán szűk körben érvényesült, hogy a rutén parasztság nagy rétegei még békések, még érintetlenek.

Es ezt a kedvező ténytet föl kell használni a retorzióknál értékesebb, nagyobb és biztosabb hatású prevencióra.

Órizkedni kell mindentől, ami elkecseregést okozhat és enyhíteni kell a reális bajokat, amíg az enyhítést még nem követelik a nagy tömegek magyarellenes jelszavak hirdetésével és az idegen érdekeket szolgáló agitátorok vezetése

alatt. Most érkezett a hír, hogy a bűnpörrel kapcsolatban bukovinai agitátorokat tartóztattak le. Erről a hatósági intézkedésről, amelynek részletes okait nem tudhatjuk, nem formálhatunk még ítéletet.

Ha vannak magyarellenes agitátorok, nem érheti kétség a hatóságoknak az agitátorok elleni szigorát.

Es önvédelmi kötelessége a magyarságnak, hogy a megelégedés, a megértés és a hazaszeretet láncáival fűzze magához saját polgárait, mielőtt köztük a nyomor és az elhanyagoltatás utat törne a magyarellenes agitációnak.

Hatása
 meglepő!

Fórmán
 nátha ellen
 Szelencze-ár 40 fillér

A távirat.

Maurot, a harmincadik vadászrezred negyedik századának első szakaszában szolgáló közlegényt éppen leváltották az őrségsől; leült a kapu elé a falócára és szomorkodni kezdett.

Tizennégy hónap óta százötven napot szabadságon töltött; egyetlen percig sem látta azonban odahaza.

Boult-sur-Vesleben, holott mindig azzal az ürügygel szabadult a kaszárnyából, hogy haza kell mennie.

Óreg édesanyja, amióta kaiona volt, egyetlen egyszer sem ölelhette át fiát, akinek ennek ellenére is szorgalmasan küldözgette az elemózsiás csomagokat.

Maurot, ha szabadságot kapott, mindig Párisba utazott, ahol egy nagyon csinos kis leány várta epedve.

Most azonban már sejtették a turpiságot a századnál; Lourdin kapitány már célzásokat tett arra, hogy gyanusnak tartja folytonos hazautazásait.

Es Mourót már nem is merte magát az egyik barátjával küldetett hamis táviratokkal hazahívatni.

A kis párisi leány azonban folyton az eszében járt; egy hónapja már, hogy nem nézhetett a barna szemébe, nem csókolhatta meg az ajakát.

Es még kétszázharminchét kis nap volt hátra a szabadulásáig. Addig pedig nem lehet kibírni... Kellene valami kifogást kieszelnie... De mit?

— Nézd csak — szólalt meg egyszerre Bonaboux — itt van Stainville kapitány.

— No és? — felelte Mourót.

— Hiszen szabadságon volt nyolc napig!

— Fekete szalag van a balkarján — mondotta Ringlet.

— Igen, meghalt az édesanyja, azt gyászolja.

A kapitány lóháton közeledett feléjük. A három katona felugrott és tisztelgett. Mourót odalépett és megfogta a ló kantárját.

— Vezesse el a negyedik század „C”

istállójába — parancsolta a kapitány, miután leugrott a nyeregéből.

Mourót megindult; előzően észrevette, hogy a kapitány nagyon szomorú, sőt úgy látta, hogy amikor Lourdin kapitány kezét szoritott vele, még könyezni is kezdett. Amikor visszajött, hallotta, amint Lourdin így szólott Stainvillehez:

— Tudod, hogy én most két heti szabadságra megyek. Holnaptól kezdve te vezényled a századomat.

Másnap reggel rendezen kivonultak gyakorlatozni; Stainville kapitány vezette őket, szomorúan, kedvetlenül.

Vasárnap délután, alighogy az őrmesterek elmentek a kaszárnyából a korcsmába, Maurot becsöngetett Stainville kapitány lakására.

Musangeon, az ordonánc bevezette.

A kapitány fekete civilruhában ült a szobájában és régi leveleket olvasott; szeméi egészen kisírtak voltak.

A Bikszádi

természetes

Gyógy-ásványvíz

Egy láda Bikszádi víz 40 1/2, vagy 25 literes üveg K 12.50
 Láda és üvegért visszafizetnek K 5.—
 Marad K 7.60

Egy üveg Bikszádi víz 32 fillér
 Üvegért vissza 12 fillér
 Marad 20 fillér

Kapható minden fűszerüzletben

vegyi alkotórészeinél fogva a legjelesebb. Gyógyhatása fölülmúlja a hasonló összetételű külföldi ásványvizeket. Hurutos bántalmaknál páratlan. Idei termésvásványborral vegyítve kellemes ital.

A tavaszi helyőrségváltások.

Debreczenben nem lesz változás.

Az „Őrszem“ című katonai ujság most közli hivatalos adatok nyomán a tavaszi helyőrségváltásokat, amelyek a magyar ezredeket illetően a következők lesznek:

A cs. és kir. II. hadtest (Bécs) területéről a 37. gyalogezred törzse és két zászlóalj Bécsből Zágrábra megy, egy zászlóalj Bilecára. A 29. gyalogezred Temesvárról Bécsbe helyezték át. A 44. gyalogezred Budapestről, illetve Bilecáról a törzsszel és három zászlóaljjal Bécsbe.

A IV. hadtest területéről (Budapest) a 38. gyalogezred a törzsszel, első és második zászlóaljjal Budapestről Péterváradra megy. A 44. gyalogezred budapesti törzsét és első és harmadik zászlóalját, továbbá a bileki negyedik zászlóalját Bécsbe helyezik. Az 50. gyalogezred Budapestre helyezték át.

A cs. és kir. V. hadtest (Pozsony) területén a 7. vartüzér-zászlóaljnak Komáromban fekvő két százada Lardaróra helyezték át.

A cs. és kir. VI. hadtest területén (Kassán) a 6. lovas tüzérsztyály Miskolcra Tarnapolba helyezték át.

A cs. és kir. VIII. hadtest (Temesvár) területén a 29. gyalogezred törzsszel, második harmadik és negyedik zászlóaljjal Bécsbe helyezték át, míg a 96. gyalogezrednek Péterváradon, illetve Nevesinján állomásozó törzse, első, második és harmadik zászlóalja Temesvárra jön. A Lugoson állomásozó 21. tabori ágyusezrednek törzse és második osztálya Fehértemplomba helyezték át, ahol az ezrednek egy osztálya már fekszik.

A cs. és kir. XI. hadtest (Lemberg) területén a 6. lovas tüzérsztyály Miskolcra Tarnapolba megy.

A cs. és kir. XIII. hadtest (Zágráb) területén a 37. gyalogezred törzse és második zászlóalja Bécsből Zágrábra helyezték, a 38. gyalogezred pedig törzsével, első és második zászlóaljjal Budapestről Péterváradra. A 70. gyalogezred törzse, első és negyedik zászlóalja

Zágrábról Budapestre kerül, míg a 96. gyalogezred törzse, első, második és harmadik zászlóalja Péterváradra, illetve Nevesinjéről Temesvárra kerül.

A cs. és kir. XIV. hadtest (Innsbruck) területére érkezik a 7. vartüzér-zászlóaljnak két százada Komáromból és Lardaró helyőrségben nyer elhelyezést.

A cs. és kir. XV. hadtest (Sarajevo) területére a 37. gyalogezrednek egy zászlóalja érkezik Bilecára Bécsből, míg a 44. gyalogezrednek egy zászlóalja Bilecáról Bécsbe.

Végül a XVI. hadtest (Raguza) területéről a 6. gyalogezred második zászlóalját Nevesinjéből Temesvárra helyezik.

A fentiekből is láthatjuk, hogy Debreczenben — mint azt lapunkban már a múlt évben jeleztük — nem lesz helyőrségváltás.

Válságba sodorják az Emké-t.

(Kolozsvári tudósítónktól.) Az egész magyar társadalom lelkes hevülete, évtizedek lázas munkásságának erőfeszítése teremtettemeg az „Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesületet“, az oláhság terjeszkedése elleni védekezésül. Hatalmas és gyönyörű munkát végzett ez az intézmény, az erdélyi magyarság büszkesége, mely most, a legkritikusabb időben súlyos válságba jutott. Kicsinyes személyi harc bénította meg az EMKE. munkáját s apró, csunya tülekedések idézték elő a mostani válságot.

Egy jól szervezett klikk akarja hatalmába keríteni az egyesületet s már évek óta vet gáncsot az EMKE. vezetősége minden jóindulatu munkájának. Igen érdekes, hogy az erdélyi magyarság hatalmas védekező szervét, az EMKE-t egy felekezeti alapon szervezett társaság juttatta válságba. A kis unitárius egyház emberei a maguk mohó szolidaritásában az EMKE-t is kezükbe akarják kaparítani. Élén áll a harcos társaságnak Fekete Gábor unitárius egyházi főgondnok és Boros György unitárius theologiai tanár. Az erdélyi magyar-

ság örömmel vette tudomásul, valahányszor meghíjult a társaság szándéka, mert senki se szeretné, ha az energikus és kipróbált vezetőség helyett — különben tisztelet az agg bölcsességnek — Fekete Gábor, a beteg aggastyán diszponálna az egyesületben. Fekete Ignác legutóbb lemondott alelnöki tisztéről, de nem őszintén és jóhiszeműen.

Legutóbb ugyanis az EMKE. egy belső szerve ülést tartott, melyen az elnökség távollétében Sándor József alelnök-főtűtkár vette át az elnöklést. A klikk neki támadt Sándor Józsefnek, hogy nincs joga elnökölni. Futárment Fekete Gáborért, aki megjelent a gyűlésen, holott lemondott tisztéről és eloglalta az elnöki széket. Elnöklése abban merült ki, hogy az egyesület vezetőségét támadta s amikor a megvádoltak igazolni akarták magukat, megvonta a szót.

Ilyen kicsinyes és komédiába illő játékokkal akarják kedvét szegni az egyesület vezetőinek azok, akik azt hiszik, hogy ilyen mókákkal lehet egy hatalmas intézményt vezetni. Az unitáriusok támadása azonban folyton megújul s olyan komoly válságot idézett elő, hogy az egyesület választmánya szükségesnek látta, hogy külön bizottságot küldjön ki a bajok orvoslására. Ilyen belső viszályok, békéltetések veszik igénybe a dolgozni tudó és dolgozni akaró emberek idejét és energiáját, éppen most, Erdély kritikus idejében.

Egy érdekes miniszteri körrendelet.

A m. kir. belügyminiszter a közelmúltban az ország valamennyi törvényhatóságához és rendőri hatóságaihoz egy körrendeletet bocsátott ki a vásári szélhámosok ellenőrzése tárgyában.

Ezen körrendeletnek éle a közbiztonságot veszélyeztethető vásári csalók, tolvajok és más szélhámosok ellen irányul és utasítást tartalmaz a vásároknak közbiztonsági szempontból fokozottabb mérvben való ellenőrzésére és a gyanús elemekkel szemben való legerélyesebb eljárásra.

Érdekes jelenség gyanánt mutatkozik ezen körrendeletben, mint ujítás, annak a közlése, hogy a magyarországi vásári kereskedők ipartársulata az egyes vásárookra bizalmi embereket szándékozik küldeni, akik széleskörű személyi ismeretségi körükkel fogva az említett szélhámosok felismerésénél a rendőrségnek segítségére lesznek.

Ezen körrendeletből csupán egy tanulságot tudunk meríteni és pedig a belügyi kormányzat jóakarátát, amely a közbiztonság megvédésére irányul.

Valami lényeges eredményt azonban a legjobb akarat mellett sem tudunk ezen intézkedéstől remélni mindaddig, míg vagy egy országos központi vásári delegációs bizottság szervezve nem lesz, amely állandóan bejárja az ország vásárait és szünet nélkül üldözi ezen közveszélyes elemeket, akikről a központban és minden vásári helyen is nyilvánarást vezet és arcképes gyűjteményt tart, vagy pedig a rendőrségnek országos államosításával megoldást nyer ezen kérdés ép úgy, mint a bűnügyi rendszer és a bejelentési nyilvántartás kérdése, amelyek elodázhatatlanok, bármennyire igyekeznek is feladataikat megoldani, ezt

Mourof izgatottan, a megindultságtól reszkető kézzel bontott fel egy táviratot:

— Kapitány ur, jelentem aiással . . . ezt a táviratot kaptam . . . Mourof, kapitány ur, negyedik század, első szakasz . . . Méltóztassék elolvasni!

A kapitány olvasni kezdte a sürgőnyt: „Jöjj azonnal, anyánk rosszul van. Louis.“

Azán meghatott hangon kérdezte:

— Hová való maga?

— Boult-sur-Veslebe, kapitány ur, amin a sürgőnyön is látható. Louis, az a bátyám, ő táviratozott.

— Boult-sur-Vesle! Tudom merre van. Egy óra múlva indul Reims-felé egy vonat, de az gyors, nincsen rajta harmadik osztály. Az én költségre megyen másodosztályú jegyet és maradjon addig otthon, amíg csak kell.

— Köszönöm szépen, kapitány ur!

— És szivemből kívánom, hogy az édesanyja meggyógyuljon. Hány éves most?

— Hatvankettő — felelte meglepetten. — Én vagyok a legfiatalabb gyermeke.

— Akkor bizonyosan nagyon szereti anyját?

— Ó igen.

— Mi baja van tulajdonképpen?

— Az orvos azt mondta, hogy a szive valahányszor megáll — felelte Mourof sápadtan.

— Azt hiszem, fiam, hogy akkor nem tagadtak meg eddig sem a szabadságkérését és gyakran meglátogatta őt!

— Hát . . . kérem . . . ezt épp nem mondhatnám, kapitány ur!

— Istenem, hát utazzék akkor azonnal. Ki tudja, mi történhetett közben . . . A sürgőny talán tuloz! . . . Istenem, hogy tarthatnak távol egy fiut anyjától, aki minden pillanatban meghalhat . . . Borzasztó, holtan, némán, kihűlten viszonlatni azt, aki nekünk az életet adta!

Hirtelen abbahagyta a beszédet és ijedten nézett Mourotra, aki halásápadtan állott előtte és hideg verejték gyöngyözött a homlokán.

— Mi a baj, Mourof? — kérdezte azután. — Ne ijedjen meg, én tuloztam . . . Milyen fehér lett egyszerre . . . Ne sirjon, az istenért . . . Nem lesz semmi baj.

— Kapitány ur — szólt meg könyezve — ne higgyen nekem . . . hazudtam . . . En küldtettem e táviratot . . . Adja Isten, hogy ne tegyen igazit! . . . Párisba akartam utazni . . . egy leányhoz, aki vár . . .

Sájnvalle kapitányt meglepte ez a vallomás; egy percre helligatott, aztán halkanként ennyit mondott:

— Süssen, süssön, kikélik a vonatról!

Maurice Renard.

jobban megoldani, ezt jobban megoldani képtelenek, mert nem áll rendelkezésükre sem a mód, sem pedig az eszköz arra nézve, hogy a követelményeknek teljes mértékben megfelelhessenek, a közbiztonság pedig mostoha gyermek lévén — kénytelen bevárni a jobb jövőt,

Addig pedig a szélhámos világ vigan él, amiben semmiféle vásári bizalmi kereskedők megakadályozni nem fogják, a vásárokon megkárosított emberek pedig sirhatnak továbbra is csak úgy, mint eddig.

IRODALOM.

Szántóföldi széles takarmánytermelés. — Írta: Konkoly Thege Sándor dr. A Köztelek Olcsó könyvtára VI. évfolyamának 1-2. füzeté. 128 oldal, 40 képpel. Megrendelhető a Pátia r.-t. gazd. könyvkereskedésében, Budapest, IX., Üllői-ut 25. Ára 1 korona.

Az okszerű és kielégítő jövedelmet biztosító gazdálkodás alapja az állattenyésztés. Az állattenyésztés jövedelmezőségének pedig a legelső feltétele a jöminőségű és olcsó takarmánytermesztése. Hogy miként lehet valamely gazdaság egész takarmánytermesztését még mosiohább viszonyok között is egészségesebb, okszerűbb és jövedelmezőbb alapokra helyezni, ezt az utat és irányt a szerző ezen sikerült munkájában világosan megmutatja.

Ez a kis könyv, mely méltóan egészíti ki a szerző eddigi érdemes irodalmi munkásságát, mindenesetre hasznosan fogja szolgálni állattenyésztésünk fejlődését és ezért melegen ajánlom a gazdaközönség szíves figyelmébe.

„A Nő”. A múlt nyáron Budapesten megtartott választójogi nőkongresszus sokféle hasznát hozott országunknak. Hazánk nőmozgalma természetesen szintén bőven aratta serény vetésének dus gyümölcsseit. A kongresszust rendező bizottság felszámolásakor kiderült, hogy a rendezőség kiténő gazdálkodásának eredményeképpen pénzfelesleggel zártak a számadások. Hogy e pénzből a kongresszusnak maradandó emléket állítson, a Feministák Egyesülete elhatározta, hogy eddigi havonként megjelenő hivatalos lapja helyett, kéthetenként megjelenő illusztrált folyóiratot indít. „A Nő” című feminista újság első száma most jelent meg, tanúságot téve arról a sokoldalúságról, melyet a nőmozgalom képvisel. A pompásan illusztrált lap szerkesztői Bódi Schwimmer Rózsa, Szikra (gróf Teleki Sándorné) és Pogány Paula. — Munkatársai a hazai és külföldi feminista írók és újságírók színe-java. Az első számban a nők koronázatlan királynője Mrs. Carrie Chapman Catt üdvözli az új lapot s az ő arcképe mosolyog le a fedőlapról, melynek fejláza Kardos Bőske ügyességét dicséri. —

Béldy-Schwimmer Rózsa, Glücklich Vilma: Antal Gézané és Kovács Lydia. Dr. Dienes Valéria, Szirmai Oszkárne, és Szegváry Sándorné s. b. írtak a lapba különféle cikkeket. „A Nő” feminista folyóirat évi előfizetési díja K 5 —, félévi díja 2 kor. 50. Egyes szám ára 20 fillér. Szerkesztőség és kiadóhivatal: V., Mária Aaléria-u. 12.

Az apagyilkos lányok.

Megfigyelik a Suhajda-nővérek elmeállapotát.

(Saját tudósítónktól). Emlékeztet még a bácsmadarasi borzalmas apagyilkosság. Suhajda Iona egy éjszaka hét baltacsapással megölte édesatyját, Suhajda János szatócsot. Az apagyilkos leány, aki Suhajda József szegedi cukrász nővere, nénjét, Suhajda Mariát is beavatta gyilkos tervébe. A leányokkal együtt a meggyilkolt özvegyét is letartóztatta a csendőrség bűnrészesség gyanuja miatt. A szabadkai törvényszék vádtanácsa azonban szabadon bocsátotta Suhajda Jánosnét, aki a gyilkosság éjjelén nem is tartózkodott odahaza.

A szabadkai ügyészség Suhajdáné szabadonbocsátása miatt fölfolyamodással élt a szegedi ítélőtáblához, amely most foglalkozott az ügyel. A főügyész visszavonta a szabadkai ügyészség fölfolyamodását és így Suhajdáné most már szabadon marad. A vizsgálat azonban tovább folytatják ellene bűnrészesség miatt.

A gyilkos lányoknak, Suhajda Ionának és Máriának védője kérte az elmeállapotuk megfigyelését. A törvényszék ki is rendelt két törvényszéki orvost, akik megfigyelik az apagyilkos leányok elmeállapotát. Valószínű, hogy pegeneráltak a Suhajda-nővérek. Azt már megállapították a törvényszéki orvosok, hogy az idősebb leány nem normális, a fiatalabb pedig rendkívül ingerlékeny természetű.

Névjegyek

1 óra alatt készülnek Horovitz Zsigmond nyomdájában Darabos-utca 7.

Feller K. dr. stájer parkszanatóriuma
JUDENDORF, Gráz mellett.

A stájer Merán.

Pompás őszi és téli tartózkodóhely. Az összes belső anyagcsere és idegbetegségek ellen. Egész éven át nyitva. Pausálárak. Prospektus ingyen. 0000

Színház.

Heti műsor:

Csütörtök: „A beszélő mozgókép”. Két előadás: fél 7 és 9 órakor.

Péntek: Szulamith, daljáték 3 felvonásban. (A) bérlet.

Letartóztatott munkásvezérek

Incidens a pozsonyi közgyűlésen.

(Saját tudósítónktól.) Pozsony város törvényhatósági bizottsága legutóbbi közgyűlésének napirendjén a munkanélküliek segítésének ügye is szerepelt. Eziránt főként a pozsonyi szociáldemokrata-párt érdeklődött nagy mértékben és közvetlenül a közgyűlés előtt, a Duna-utcai Munkás-Otthonban nagygyűlést tartott, amelynek határozatát küldöttséggel akarta Pozsony polgármesteréhez juttatni. Az uton azonban a rendőrség is beleavatkozott a küldöttség ügyébe s mert a deputációt kísérő tömeg egyre hangosabban követelt kenyeret és munkát a nyomorgó, éhező munkanélkülieknek, a rendőrök a küldöttség vezetőit letartóztatták.

A pozsonyi munkásgyűlésen arra kérték a polgármestert, hogy a munkanélküliek segítése ügyében már tavaly benyújtott kérvényt a közgyűlés napirendjére tűzze. Ezt a határozatot tizenkét tagú küldöttség vitte a megyeházára, ahol a városi törvényhatósági bizottság ülését tartotta, de utközben megtörtént az incidens. A deputációt mintegy kétszáz főnyi tömeg kísérte. Nem voltak lármások, csak éppen a közgyűlés figyelmét akarták felhívni a munkanélküliekre. A Vásár-téren azonban a rendőrök letartóztatták a küldöttség vezetőit: Wittich Pált és Kalmár Henriket, akik vezérei a pozsonyi szociáldemokrata pártnak.

A letartóztatás nagy felháborodást keltett a munkások közt. A küldöttség vezetők nélkül jutott el a megyeházára, ahol nemcsak a munkanélküliek ügyében szólaltak fel, hanem a rendőrség eljárását is szóvá tették. A két munkásvezért egyébként a rendőrségen Valoch Ferenc alkapitány nyomban szabadon bocsátotta, a munkások azonban nem tekintik ezzel befejezettnek az ügyet, hanem népgyűlésen fognak tiltakozni a rendőrség igazságtalan eljárása ellen.

Hirdetések jutányosan felvetetnek a kiadóhivatalban Darabos-u. 7.

Még mindig tart a kötényvásár a Csipkeáruházban Sas-u. 4.

POLENAI GYÓGYVIZ

Természetes és kiváló lithiumtartalmu alkalikus savas gyógyviz. Különleges szor gyomorba] és köszvény ellen. Kiténő izu igen üdítő ásványviz. Tejjel vegyítve a legjobb nyálkaoldó szer. Borral vegyítve a legjobb fröcscs. Kapható mindenütt! — Főraktár: Fűszerkereskedelmi R.-t. Debreczen.

A tavaszi helyőrségváltozások.

Debreczenben nem lesz változás.

Az „Őrszem“ című katonai ujság most közli hivatalos adatok nyomán a tavaszi helyőrségváltozásokat, amelyek a magyar ezredekét illetőleg a következők lesznek:

A cs. és kir. II. hadtest (Bécs) területéről a 37. gyalogezred törzse és két zászlóalja Bécsből Zágrábra megy, egy zászlóalj Bilecára. A 29. gyalogezred Temesvárról Bécsbe helyeztetik át. A 44. gyalogezred Budapestről, illetve Bilecáról a törzsével és három zászlóaljjal Bécsbe.

A IV. hadtest területéről (Budapest) a 38. gyalogezred a törzsével, első és második zászlóaljjal Budapestről Péterváradra megy. A 44. gyalogezred budapesti törzsét és első és harmadik zászlóalját, továbbá a bilecki negyedik zászlóalját Bécsbe helyezik. Az 50. gyalogezred Budapestre helyeztetik át.

A cs. és kir. V. hadtest (Pozsony) területén a 7. vartüzér-zászlóaljnak Komáromban fekvő két százada Lardaróra helyeztetik át.

A cs. és kir. VI. hadtest területén (Kassán) a 6. lovas tüzérsztyály Miskolcra Tarnapolba helyeztetik át.

A cs. és kir. VIII. hadtest (Temesvár) területén a 29. gyalogezred törzsével, második harmadik és negyedik zászlóaljjal Bécsbe helyeztetik át, míg a 96. gyalogezrednek Péterváradon, illetve Nevesinján állomásozó törzse, első, második és harmadik zászlóalja Temesvárra jön. A Lugoson állomásozó 21. tabori águsezrednek törzse és második osztálya Fehértemplomba helyeztetik át, ahol az ezrednek egy osztálya már fekszik.

A cs. és kir. XI. hadtest (Lemberg) területén a 6. lovas tüzérsztyály Miskolcra Tarnapolba megy.

A cs. és kir. XIII. hadtest (Zágráb) területén a 37. gyalogezred törzse és második zászlóalja Bécsből Zágrábra helyeztetik, a 38. gyalogezred pedig törzsével, első és második zászlóaljával Budapestről Péterváradra. A 70. gyalogezred törzse, első és negyedik zászlóalja

Zágrábról Budapestre kerül, míg a 96. gyalogezred törzse, első, második és harmadik zászlóalja Péterváradra, illetve Nevesinjéről Temesvárra kerül.

A cs. és kir. XIV. hadtest (Innsbruck) területére érkezik a 7. vartüzér-zászlóaljnak két százada Komáromból és Lardaró helyőrségben nyer elhelyezést.

A cs. és kir. XV. hadtest (Sarajevo) területére a 37. gyalogezrednek egy zászlóalja érkezik Bilecára Bécsből, míg a 44. gyalogezrednek egy zászlóalja Bilecáról Bécsbe.

Végül a XVI. hadtest (Raguza) területéről a 6. gyalogezred második zászlóalját Nevesinjéből Temesvárra helyezik.

A fentiekből is láthatjuk, hogy Debreczenben — mint azt lapunkban már a múlt évben jeleztük — nem lesz helyőrségváltozás.

Válságba sodorják az Emké-t.

(Kolozsvári tudósítónktól.) Az egész magyar társadalom lelkes hevülete, évtizedek lázas munkásságának erőfeszítése teremtette meg az „Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesületet“, az oláhság terjeszkedése elleni védekezésül. Hatalmas és gyönyörű munkát végzett ez az intézmény, az erdélyi magyarság büszkesége, mely most, a legkritikusabb időben súlyos válságba jutott. Kicsinyes személyi harc bénította meg az EMKE. munkáját s apró, csunya tülekedések idezték elő a mostani válságot.

Egy jól szervezett klikk akarja hatalmába keríteni az egyesületet s már évek óta vet gáncot az EMKE. vezetősége minden jóindulatu munkájának. Igen érdekes, hogy az erdélyi magyarság hatalmas védekező szervét, az EMKE-t egy felekezeti alapon szervezett társaság juttatta válságba. A kis unitárius egyház emberei a maguk mohó szolidaritásában az EMKE-t is kezükbe akarják kaparítani. Élén áll a harcos társaságnak Fekete Gábor unitárius egyházi főgondnok és Boros György unitárius theologiai tanár. Az erdélyi magyar-

ság örömmel vette tudomásul, valahányszor meghiusult a társaság szándéka, mert senki se szeretné, ha az energikus és kipróbált vezetőség helyett — különben tisztelet az agg bölcsességnek — Fekete Gábor, a beteg aggyatján diszponálna az egyesületben. Fekete Ignác legutóbb lemondott alelnöki tisztéről, de nem őszintén és jóhiszeműen.

Legutóbb ugyanis az EMKE. egy belső szerve ülést tartott, melyen az elnökség távollétében Sándor József alelnök-főtisztár vette át az elnöklést. A klikk neki támadt Sándor Józsefnek, hogy nincs joga elnökölni. Futárment Fekete Gáborért, aki megjelent a gyűlésen, holott lemondott tisztéről és eloglalta az elnöki széket. Elnöklése abban merült ki, hogy az egyesületi vezetőségét támogatta s amikor a megvádoltak igazolni akarták magukat, megvonta a szót.

Ilyen kicsinyes és komédiába illő játékokkal akarják kedvét szegni az egyesület vezetőinek azok, akik azt hiszik, hogy ilyen mókákkal lehet egy hatalmas intézményt vezetni. Az unitáriusok támadása azonban folyton megújul s olyan komoly válságot idézett elő, hogy az egyesület választmánya szükségesnek látta, hogy külön bizottságot küldjön ki a bajok orvoslására. Ilyen belső viszályok, békéltetések veszik igénybe a dolgozni tudó és dolgozni akaró emberek idejét és energiáját, éppen most, Erdély kritikus idejében.

Egy érdekes miniszteri körrendelet.

A m. kir. belügyminiszter a közelmúltban az ország valamennyi törvényhatóságához és rendőri hatóságaihoz egy körrendeletet bocsátott ki a vásári szélhámosok ellenőrzése tárgyában.

Ezen körrendeletnek éle a közbiztonságot veszélyeztethető vásári csalók, tolvajok és más szélhámosok ellen irányul és utasítást tartalmaz a vásároknak közbiztonsági szempontból fokozottabb mérvben való ellenőrzésére és a gyanús elemekkel szemben való legerélyesebb eljárásra.

Érdekes jelenség gyanánt mutatkozik ezen körrendeletben, mint újítás, annak a közlése, hogy a magyarországi vásári kereskedők ipartársulata az egyes vásárookra bizalmi embereket szándékozik küldeni, akik széleskörű személyi ismeretségükkel fogva az említett szélhámosok felismerésénél a rendőrségnek segítségére lesznek.

Ezen körrendeletből csupán egy tanulságot tudunk meríteni és pedig a belügyi kormányzat jóakarátát, amely a közbiztonság megvédésére irányul.

Valami lényeges eredményt azonban a legjobb akarat mellett sem tudunk ezen intézkedéstől remélni mindaddig, míg vagy egy országos központi vásári detektívosztály szervezve nem lesz, amely állandóan bejárja az ország vásárait és szünet nélkül üldözi ezen közveszélyes elemeket, akikről a központban és minden vásári helyen is nyilvánlatást vezet és arcképes gyűjteményt tart, vagy pedig a rendőrségnek országos államosításával megoldást nyer ezen kérdés ép úgy, mint a bűnügyi rendszert és a bejelentési nyilvántartás kérdése, amelyek elodáztatások, bármennyire igyekeznek is feladukat megoldani, ezt

Mourót izgatottan, a megindultágtól reszkető kézzel bontott fel egy táviratot:

— Kapitány ur, jeientem aiássan . . . ezt a táviratot kaptam . . . Mourót, kapitány ur, negyedik század, első szakasz . . . Méltóztassék elolvasni!

A kapitány olvasni kezdte a sürgőnyt: „Jöjj azonnal, anyánk rosszul van. Louis.“

Azán meghatott hangon kérdezte:

— Hová való maga?

— Boult-sur-Veslebe, kapitány ur, amin a sürgőnyön is látható. Louis, az a bátyám, ő táviratozott.

— Boult-sur-Vesle! Tudom merre van. Egy óra mulva indul Reims-felé egy vonat, de az gyors, nincsen rajta harmadik osztály. Az én költségemre vegyen másodosztályú jegyet és maradjon addig otthon, amíg csak kell.

— Köszönöm szépen, kapitány ur!

— És szivemből kívánom, hogy az édesanyja meggyógyuljon. Hány éves most?

— Hatvankettő — felelte meglepetten. — Én vagyok a legfiatalabb gyermeke.

— Akkor bizonyosan nagyon szereti anyját.

— Ó igen.

— Mi baja van tulajdonképpen?

— Az orvos azt mondja, hogy a szíve van megfáradva — felelte Mourót sápadtan.

— Azt hiszem, fiam, hogy akkor nem tagadtak meg eddig sem a szabadságkérést és gyakran meglátogatta őt!

— Hát . . . kérem . . . ezt épp nem mondhatnám, kapitány ur!

— Istenem, hát utazzék akkor azonnal. Ki tudja, mi történhetett közben . . . A sürgöny talán tuloz! . . . Istenem, hogy tarthatnak távol egy fiút anyjától, aki minden pillanatban meghalhat . . . Borzasztó, holtan, némán, kihűlten viszonlatni azt, aki nekünk az életet adta!

Hirtelen abbahagyta a beszédet és ijedten nézett Mouróra, aki halásápadtan állott előtte és hideg verejték gyöngyözött a homlokán.

— Mi a baj, Mourót? — kérdezte azután. — Ne ijedjen meg, én tuloztam . . . Milyen fehér lett egyszerre . . . Ne sirjon, az istenért . . . Nem lesz semmi baj.

— Kapitány ur — szólt meg könyezve — ne higgyen nekem . . . hazudtam . . . En küldtettem e táviratot . . . Adja Isten, hogy ne legyen igazi! . . . Párisba akartam utazni . . . egy leányhoz, aki vár . . .

Stainville kapitányt meglepte ez a vallomás; egy percre hallgatott, aztán halkán csak ennyit mondott:

— Siessen, van kérések a vonatról!

Maurice Renard.

jobban megoldani, ezt jobban megoldani képtelenek, mert nem áll rendelkezésükre sem a mód, sem pedig az eszköz arra nézve, hogy a követelményeknek teljes mértékben megfelelhessenek, a közbiztonság pedig mostoha gyermek lévén — kénytelen bevárni a jobb jövőt.

Addig pedig a szélhámos világ vigan él, amiben semmiféle vásári bizalmi kereskedők megakadályozni nem fogják, a vásárokon megkárosított emberek pedig sirhatnak továbbra is csak úgy, mint eddig.

IRODALOM.

Szántóföldi szálás takarmánytermelés. — Irta: Konkoly Thege Sándor dr. A Köztelek Olcsó könyvtára VI. évfolyamának 1—2. füzeté. 128 oldal, 40 képpel. Megrendelhető a Pátria r.-t. gazd. könyvkereskedésében, Budapest, IX., Üllői-ut 25. Ára 1 korona.

Az okszerű és kielégítő jövedelmet biztosító gazdálkodás alapja az állattenyésztés. Az állattenyésztés jövedelmezőségének pedig a legelső feltétele a jóminőségű és olcsó takarmány termesztése. Hogy miként lehet valamely gazdaság egész takarmánytermelését még mostohább viszonyok között is egészségesebb, okszerűbb és jövedelmezőbb alapokra helyezni, ezt az utat és irányt a szerző ezen sikerült munkájában világosan megmutatja.

Ez a kis könyv, mely méltóan egészíti ki a szerző eddigi érdemes irodalmi munkásságát, mindenesetre hasznosan fogja szolgálni állattenyésztésünk fejlődését és ezért melegen ajánlom a gazdaközönség szíves figyelmébe.

„A Nő”. A múlt nyáron Budapesten megtartott választójogi nőkongresszus sokféle hasznót hozott országunknak. Hazánk nőmozgalma természetesen szintén bőven aratta serény vetésének dus gyümölcseit. A kongresszust rendező bizottság felszámolásakor kiderült, hogy a rendezőség kitűnő gazdálkodásának eredményeképpen pénzfelesleggel zártak a számadások. Hogy e pénzből a kongresszusnak maradandó emléket állítson, a Feministák Egyesülete elhatározta, hogy eddigi havonként megjelenő hivatalos lapja helyett, kéthetenként megjelenő illusztrált folyóiratot indít. „A Nő” című feminista újság első száma most jelent meg, tanúságot téve arról a sokoldalúságról, melyet a nőmozgalom képvisel. A pompásan illusztrált lap szerkesztői Bódi Schwimmer Rózsa, Szikra (gróf Teleki Sándorné) és Pogány Paula. — Munkatársai a hazai és külföldi feminista írók és újságírók színe-java. Az első számban a nők koronázatlan királynője Mrs. Carrie Chapman Catt üdvözlő az új lapot s az ő arcképe mosolyog le a fedőlapról, melynek fejrája Kardos Böske ügyességét dicséri. —

Béldy-Schwimmer Rózsa, Glücklich Vilma: Antal Gézáne és Kovács Lydia. Dr. Dienes Valéria, Sirmay Oszkárne, és Szegváry Sándorné s b. írtak a lapba különféle cikkeket. „A Nő” feminista folyóirat évi előfizetési díja K 5 —, félévi díja 2 kor. 50. Egyes száma ára 20 fillér. Szerkesztőség és kiadóhivatal: V., Mária Aaléria-u. 12.

Az apagyilkos lányok.

Megfigyelik a Suhajda-nővérek elmeállapotát.

(Saját tudósítónktól.) Emlékeztet még a bácsmadarasi borzalmas apagyilkosság. Suhajda Ilona egy éjszaka hét baltacsapással megölte édesatyját, Suhajda János szatócsot. Az apagyilkos leány, aki Suhajda József szegedi cukrász nővere, nénjét, Suhajda Mariát is beavatta gyilkos tervébe. A leányokkal együtt a meggyilkolt özvegyét is letartóztatta a csendőrség bűnrészesség gyanúja miatt. A szabadkai törvényszék vádтанácsa azonban szabadon bocsátotta Suhajda Jánosnét, aki a gyilkosság éjjelen nem is tartózkodott odahaza.

A szabadkai ügyészség Suhajdáné szabadonbocsátása miatt tölfolyamodással élt a szegedi íté őtáblához, amely most foglalkozott az ügygel. A főügyész visszavonta a szabadkai ügyészség felfolyamodását és így Suhajdáné most már szabadon marad. A vizsgálatot azonban tovább folytatják ellene bűnrészesség miatt.

A gyilkos lányoknak, Suhajda Ilonának és Máriának védője kérte az elmeállapotuk megfigyelését. A törvényszék ki is rendelt két törvényszéki orvost, akik megfigyelik az apagyilkos leányok elmeállapotát. Valószínű, hogy degeneráltak a Suhajda-nővérek. Azt már megállapították a törvényszéki orvosok, hogy az idősebb leány nem normális, a fiatalabb pedig rendkívül ingerlékeny természetű.

Névjegyek

1 óra alatt készülnek Horovitz Zsigmond nyomdájában Darabos-utca 7.

Feller K. dr. stájer parkszanatóriuma
JUDENDORF, Gráz mellett.

A stájer Merán.

Pompás őszi és téli tartózkodóhely. Az összes belső anyagcsere és idegbetegségek ellen. Egész éven át nyitva. Pausál-árak. Prospektus ingyen. 0000

Színház.

Heti műsor:

Csütörtök: „A beszélő mozgókép”. Két előadás: fél 7 és 9 órakor.

Péntek: Szulamith, daljáték 3 felvonásban. (A) bérlet.

Letartóztatott munkásvezérek

Incidens a pozsonyi közgyűlésen.

(Saját tudósítónktól.) Pozsony város törvényhatósági bizottsága legutóbbi közgyűlésének napirendjén a munkanélküliek segítésének ügye is szerepelt. Eziránt főként a pozsonyi szociáldemokrata-párt érdeklődött nagy mértékben és közvetlenül a közgyűlés előtt, a Duna-utcai Munkás-Otthonban nagygyűlést tartott, amelynek határozatát küldöttséggel akarta Pozsony polgármesteréhez juttatni. Az uton azonban a rendőrség is beleavatkozott a küldöttség ügyébe s mert a deputációt kísérő tömeg egyre hangosabban követelt kenyeret és munkát a nyomorgó, éhező munkanélkülieknek, a rendőrök a küldöttség vezetőit letartóztatták.

A pozsonyi munkásgyűlésen arra kérték a polgármestert, hogy a munkanélküliek segítése ügyében már tavaly benyújtott kérvényt a közgyűlés napirendjére tűzze. Ezt a határozatot tizenkét tagú küldöttség vitte a megyeházára, ahol a városi törvényhatósági bizottság ülését tartotta, de utközben megtörtént az incidens. A deputációt mintegy kétszáz főnyi tömeg kísérte. Nem voltak lármások, csak éppen a közgyűlés figyelmét akarták felhívni a munkanélküliekre. A Vásár-téren azonban a rendőrök letartóztatták a küldöttség vezetőit: Wittich Pált és Kalmár Henriket, akik vezérei a pozsonyi szociáldemokrata pártnak.

A letartóztatás nagy felháborodást keltett a munkások közt. A küldöttség vezetők nélkül jutott el a megyeházára, ahol nemcsak a munkanélküliek ügyében szólaltak fel, hanem a rendőrség eljárását is szóvá tették. A két munkásvezért egyébként a rendőrségen Valoch Ferenc alkapitány nyomban szabadon bocsátotta, a munkások azonban nem tekintik ezzel befejezettnek az ügyet, hanem népgyűlésen fognak tiltakozni a rendőrség igazságtalan eljárása ellen.

Hirdetések jutányosan felvetetnek a kiadóhivatalban Darabos-u. 7.

Még mindig tart a kötényvásár a Csipkeáruházban Sas-u. 4.

POLENAI GYÓGYVIZ

Természetes és kiváló lithiumtartalmu alkalikus savas gyógyviz. Különleges szer gyomorhaj és köszvény ellen. Kítűnő ízű igen üdítő ásványviz. Tejjel vegyítve a legjobb nyálkaoldó szer. Borral vegyítve a legjobb fröccs. Kapható mindenütt! — Főraktár: Fűszerkereskedelmi R.-t. Debreczen.

Meggyilkoltak egy huszárt.

**A fatalista gyilkos. aki
a Koránra hivatkozik.**

(Nagyváradai tudósítónktól.) Tegnap este nyolc óra tájban telefonon arról értesítették a nagyváradai rendőrséget, hogy az Óssi-pusztá felé vezető országúton, a vámház melletti bolgár kertésztelep szomszédságában, egy közhuszárt borzalmasan megcsönkítot holttestét fekszik vérbefagyva a földön. A rendőrség azonnal nekilátott a nyomozásnak s a gyilkost egy Mehemis Mehemed nevű bolgár kertészlegény személyében másfélóra múlva már el is fogta több bűntársával együtt.

A gyilkosság előzményei ezek:

Dosz Illés bolgár kerésznek a káptalani földeken, az óssi vámház mellett van kertésztelepe. Ugyanitt, közel a kertésztelephez, a honvédhuszároknak is van egy istállójuk, ahol a lovak őrzésére és gondozására állandóan több huszár tartózkodik. Dosz Illés néhány hete azt vette észre, hogy a telepén csomókbarakott fakötegeket a huszárok állandóan lopkodják. A bolgár kertész teljesen bizonyos volt ugyan abban, hogy a fatolvajlást a huszárok követik el, de azért egyetlen alkalommal sem bírta a tolvajokat rajtacsipni. Végre tegnap, miután a fatolvajlások éjszákánként rendszeresen megisméltődtek, elhatározta, hogy végére jár a dolognak. Hatod magával együtt elrejtőzött a telepen s elhatározta, hogy bevárják a tolvajokat. Dosz és három legénye vasbotokkal fegyverkezett fel a tolvajfogásra, míg egy legénynél kétsővű vadászfegyver, a másiknál pedig forgópisztoly volt.

Este fél nyolc óra tájban jöttek a fatolvaj huszárok. Alig pillantották meg őket, Dosz és legényei előrohantak rejtekeikből és rávetették magukat a meglepett huszárokra. Azok hirtelen futásnak eredtek. A fegyveres bolgár legény utánuk lönt és elsütötte pisztolyát a másik legény is. A lövésekre az egyik huszár jajkiáltás nélkül elterült a földön, míg a másik kettő elünt a sötétben. A szerencsétlen huszárt a kétsővű vadászfegyver golyója találta és megölte. A nagyváradai rendőrség a hajszában részt vett összes legényeket elfogta, köztük a gyilkost is, a huszonegyéves Mehemis Mehemedet. Az ő golyója ölte meg a közhuszárt, akiben Gyöngyössy Balázs második honvédhuszárezredbeli legényt notifikáltak.

A gyilkos bolgár legényt négy társával és gazdájával együtt a főkapitányságra állították elő, ahol Dosz Illés kivételével mindnyájukat letartóztatták. A gyilkos bolgár legényt és társait külön-külön cellába csukták. Mehemis Mehemedet letartóztatása előtt kihallgatta a rendőrfelügyelő, de a legény, aki mohamedán vallású, semmi egyebet nem mondott, mint ennyit:

— A Koránban meg van írva, Allah akarta így!

A legényt egyébként, aki csak törve beszéli a magyar nyelvet, tolmács segítségével csak kihallgatja a rendőrség.

A meggyilkolt huszár holttestét bezárták a vámház hullafermébe.

HIREK. Szezon.

Örök szenvedés.

Az arcomon csak szomorú mosolygás,
Kimondhatatlan néma bánat ül —
Mióta anyám ideg sirba tettem,
Hogy itten hagytál árvan, egyedül...

Azóta mintha szövetkeztek volna
Széttépni gyermek boldogságomat...
Sötét borongós felhő gyült felettem,
Elűzni a napfényes álmokat.

Bus szivemben nem tündököl már többé
Az első fényes, boldog kikeket — —
Mióta téged ideg sirba tettem,
Azóta napról-napra szenvedek!...

Pacán.

— **Miniszterek üdvözlése.** A városi tanács Balogh Jenő, Sándor János és báró Harkányi János minisztereknek, akiket a király belső titkos tanácsosokká nevezett ki, tegnap egyenként a következő táviratot küldte:

Kegyelmes Urunk! Tanácsülésünkben értesítvén a hivatalos lapból belső titkos tanácsosi kinevezéséről, e kitüntetésé alkalomából tisztelettel üdvözlöljük. Debreczen város Tanácsa.

— **Akadály a pénzügyi palota építésénél.** A folyamatban levő építkezésnél most olyan akadály merült fel, melyet a városi tanács el akar hárítani. A tervek szerint ugyanis egy másfél méteres kiugrás épülne a sarokra, mely rontaná az utca perspektíváját. A tanács ezt most vette észre, hogy a terveken a szabályrendeletől eltérés van s ezért átiratot intézett Nagy József kir. tanácsos, kir. pénzügyigazgató urhoz, melyben ezen, még ma kiigazítható hibák meggátlandó, azonnali intézkedést kér. Az átiratot azonnal kézbesítették, hogy módot adjon a pénzügyigazgatónak az intézkedés gyors megtételére.

— **Meglopott újságíró.** Pósch Dezső újságíró ma délelőtt panaszt emelt a rendőrségen, hogy Piac-utca 19. szám alatti lakásáról valaki a mosótekerőjét ellopta.

— **A rendőrségi palota építése.** A városi tanács tegnapi ülésén foglalkozott ismételten a rendőrségi palota építésére beérkezett ajánlatokkal és úgy határozott, hogy az öszmunkákat Fehér és Ritter cégre bízva 600 ezer korona ajánlati ár mellett, az asztalos munkálatokat pedig Dorsch Hugónak adja. A tanács kötelezi a Fehér és Ritter céget arra, hogy a munkálatokat kizárólag debreceni iparosokkal végeztesse.

— **Tetten ért tolvaj.** Tóth Istvánné Erzsébet utca 83. szám alatti lakos panaszt emelt Harsányi József foglalkozás nélküli egyén ellen, ki az éj folyamán a törvényszéki palota előtt levő gyűmölcsárusító sátrább behatolt s ott az asztalfiókot felfeszítette, az abban levő készpénzt, továbbá süteményeket, cukorkákat ellopott. Harsányi Józsefet azonban a poszton álló rendőrtetten érte és bekísérte a rendőrségre.

— **Eladta a más kabátját.** Donánger Lajosné, a Monostorpályi-utca 26. szám alatt lakó nő egy 100 korona értékű férfi kabátot vasalás végett átadott Pollák Herman Csokonai-utca 15. szám alatt lakó szabónak, aki azonban a kabátot nem adta vissza, hanem eladta és az árát saját céljaira fordította.

— **Találtatott egy kapu kulcs, egy gyermeksapka, 1 kalap, 1 óralánc, egy pénztárca, 1 zsebkönyv, 1 tanonc ellenőrző-könyv, 1 drb ridikül iratokkal, több kulcs, 1 karkötő, néhány darab zsak, 1 drb elismervény, 1 drb sapka, 1 pénztárca pénzzel, 2 drb harisnya, 1 bevásárlási könyv, egy selyem ridikül és több drb okmány.** Igazolt tulajdonosa átveheti a rendőrfőkapitányság közigazgatási ügyosztályánál Szent-Anna-utca 9. sz. alatt.

— **Halálozás.** Az elmúlt két napban a következő haláleseteket jelentették be az áll. anyakönyvi hivatalban: Balogh István ref. 5 éves, Kiss András r. kath. 3 napos, Süveg Béla ref. 22 éves, Kolb Jakabné izr. 43 éves, Hornyák Ferenc g. kath. 14 hónapos, Kozma Juliánna ref. 5 éves, Megyesán Géza József g. kath. 7 hónapos, Illyés Sándorné ref. 27 éves, Tóth Kálmán Béla ref. 20 hónapos.

— **Nem alkalmas.** A minap beérkezett a hadtestparancsnoksághoz egy őrnagy minősítési íve. A rovatokat nagyon gondosan töltötték ki. Az egyik rovat így hangzott: A következő rangszálya való előléptetésre: kevésbé alkalmas. Okok: mert meghalt.

Nagybecsü olvasóink

szíves tudomására hozzuk, hogy a mai rossz viszonyok folytán

SZABÓ MIKLÓS

kész férfi-, fiu- és gyermekruha nagyáruházában

Debreczen, Piac-u. 19.

(Az Alföldi Takarékpénztárral szemben.)

Az összes raktáron levő áruk **rendkívül olcsó** árban lesznek elárulva. Erről bárki vétel kényszer nélkül meggyőződhetik.

Piac-utca 19. szám.

A férjgyilkos főhadnagyné büntársai.

Súlyos vádak a halálos ágyon.

(Saját tudósítónktól.) Emlékezetes még az a szenzációs bűneset, amelynek hősnője Preusz Károly főhadnagy, kadétskolai tanár felesége volt, aki az urát Nagyváradon — állítólag véletlenül — agyonlőtte. Az urinőt, aki előkelő és jómódu pécsi családból származik, akkor letartóztatták, de csakhamar szabadon bocsátották, mert a vizsgálóbíró megállapítása szerint nem tudatos emberölés, hanem véletlen szerencsétlenség történt.

Az ügyész mégis szándékos emberöléssel vádolja az asszonyt és e címen folyik most a vizsgálat ellene. A védő az asszony elmeállapotának megvizsgálását kérte, amit a bíróság el is rendelt. A szakértők szerint a nő beszámíthatósága csak korlátozott.

Minthogy a védelem szerint a főhadnagyné teljesen beszámíthatatlan, az ügy az igazságügyi orvosi tanács elé került. A vizsgálat szokatlan elhuzódásának azonban sokkal érdekesebb oka van ennél. Ugyanis szigorú katonai eljárás folyik az agyonlőtt főhadnagy több tisztársa ellen és ez a processzus igen fontos összefüggésben áll a bűnügygyel.

A diszkrét akták szerint, amelyek a honvédelmi minisztérium hadbírói osztályában is megfordultak, a férjet, miután a felesége lelőtte, haldokolva vitték a nagyváradai zsidó kórházba, ahol halála előtt egyik jó barátjának, Bozóky századosnak jegyzőkönyvet diktált, — amelybe azt íratta, hogy a felesége előre megfontolt szándékkal gyilkolta őt meg. A szerencsétlen végű főhadnagy szerint a gyilkosságot a felesége régen tervezte és ebben büntársa is volt: egy nagyobbbrangu honvédtiszt, akivel igen bensős, titkos barátságot tartott fenn és aki az asszonyt az ő halála után el is akarta venni feleségül. Ezenkívül még két tisztársát említette meg a főhadnagy, akik benne voltak az élete ellen szőtt összeesküvésben.

Bozóky százados a jegyzőkönyvet beterjesztette a hadbíróshoz, amely nagy titoktartással és igen alaposan nyomozni kezdett, de bizonyosságot nem tudott teremteni a tisztak ellen. A magasrangú tisztet azonban ennek dacára nyugdíjba küldték és a másik kettőt elhelyezték. A hadbírósi iratok közt sok érdekes és fontos adat van. Ezeknek felhasználásával dolgozik most az ügyészség.

Legujabb.

Ítéletidő Rómában.

Róma, jan. 8. (Saját tudósítónktól.) Sziciliában az időjárás tegnap óta valószínűsítő itélet idővé változott. A tropykus növényzett mind elfagyott. A havazás és a vihar harminc óra óta szakadatlanul tombol. A folyók megáradtak, az országutak viz alatt állanak. A vasuti közlekedés teljesen elakadt.

Agyonverték a nagybátyjukat.

Karánsebes, január 8. (Saját tudósítónktól.) Lupczy Lázár és Mihály ruszkai lakosok baltával agyonverték nagybátyjukat, hogy annak vagyonához jussanak. A tetteseket azonban letartóztatták.

Ítélet idő Amerikában.

New-York, január 8. (Saját tudósítónktól.) Az egyesült államok keleti partja mentén rettenetes viharok dúltak. New-Yerseyben több száz ember hajléktalanná lett. Különösen nagy a pusztulás Scabright városkában. A vihar elpusztított mindent. A tenger hullámai a városba nyomultak és mindent elpusztított ott. A katasztrófát növelte, hogy több hegyen tűz támadt és a viharban nehezen lehetett oltani.

A leánykereskedők üzelmei.

A lélekufárok leleplezése.

Írták: Mrs Archibald Mackirdy, a londoni feminista-k lelkes harcosa, az „Üdv Hadseregé”-nek működő tagja, a bukott nők menházáinak alapítója, — W. N. Willis, az ausztráliai parlament tagja, ki beu azta a Keletet, hogy személyes tapasztalatok alapján gyűjtsön adatokat a kerítők lelketlen üzérkedéséről s a rabszolgáság a hurcolt európai leányok borzalmas helyzetéről. Angolból fordította Mezei Sándor.

8 kiadást ért el eddig e könyv angol nyelven.

Tartalom: 1. A leánykereskedők üzelmei. 2. Rabszolnánők. 3. Az egyiptomi bűnfertő. 4. A fehér rabszolgakereskedés büntársai. 5. Khina és a fehér rabszolgakereskedés. 6. Rabszolganők a Keleten. 7. A kerítők klubja Szingapurbán. 8. Egy elcsábított leány tragiédiája. (Elbeszéli a történet hősnője.) 9. A bűn mariirjai. 10. Amerikai leányok a Keleten — 11. A kerítő és a konzul. 12. Vadházasságban éle papok a Philippi szigeken. 13. Nők inzultálása az utcán és a vasuton. 14. Egy neve önő menekülése a leánykereskedők karmái közül. 15. Nyugat férfiai Kelet erkölcsivel. 16. Leleplezett kerítők. 17. Néhány ország házassági törvényeiről. 18. A leánykereskedés kii-tásának módjai.

A több mint 200 oldalra terjedő könyv ára 3 korona. Kapható Hódmezővásárhelyen, a „Hódmezővásárhely” politikai napilap szerkesztőségében, a pénz előleges beküldése mellett bérmentve, levélbeli megrendelésnél utánvétellel.

Makulatur papiros olcsón kapható a kiadóhivatalban:

Darabos-utca 7. sz.

Csarnok. Vetélytársak.

Regény.

Irla: B. M. CROKER.

23

— Ön úgy látszik, jól ismeri ezt a vidéket, — jegyeztem meg bámslva.

— Igen, ismerem. Két esztendővel ezelőtt jártam erre, barátaim kibérelték akkor a vadászterületet és ismerem a vidék minden zegét-zugát, azt hiszem, megbízható vezetője leszek.

Alig röppent el ajkáról ez a szó, amikor belebotlottam egy nagy gyökérbe s egész nagyságomban ugyancsak vegigese, ha Karlsake nem fog fel.

— Jobb volna, Le Marchant kisasszony, ha belekapaszkodnék a karomba, jakkor biztonságban vezethetném.

Rakjuk le most a fegyvereket.

Idegesen kapaszkodtam bele a karjába.

Milyen erős és meleg volt ez a kar és mellette milyen tehetetlen az én megmerevedett karom.

Megbántam, hogy azelőtt annyit bosszantottam megmentőmet s hogy olyan nyomorulttan viselkedtem vele szemben.

Sokkal kellemesebb ember a kapitány, semmint hittem volnát.

Hangja megnyugtató és milyen szerencse, hogy éppen ő segít át a sötét, nedves erdőn s nem valamelyik elpuhult lovag, aki legjobban fest, ha a Maxwell-szalomban selymet gombojt és szerelmes dalokat énekel.

Mennyivel földéritebb az ő jelenléte ebben a helyzetben, mint Orr kapitányé vagy Coliné lett volna.

Támogatott, majdnem vitt meszesgödrről, örvényeken és romokon, úgy átemelt, mint a gyermeket.

Annyira elfáradtam, hogy nem lepott meg semmi sem, nem hálálkodtam semmiért, csak arra vágytam, hogy lefeküdjem és meghaljak... vagy pihenjek.

Végre gyöngye világosság tünt fel előttünk, amelyhez nemsokára oda is értünk.

A fény egy kunyhóból jött, amely a sövény mellett állott a mezőn.

A sarokban a tűzhelynél megpillantottam egy öreg asszonyt, aki font.

Szakasztott olyan volt, mint amilyennek a boszorkányokat képzeltem.

Először is nagyon öregnek látszott, ráncok borították az arcát, másodsor nagyon mérges volt és harmadsor kétrét volt meggömbülve és botra támaszkodott.

— Mit akarnak? — kérdezte nagysokára.

— Eltévédttünk a zsombékon s ez a kisasszony megszáritaná a ruháját és kissé megpihenne, ha egy kis helyet adna nekünk, — felelte Karlsake.

— Hát csak jöjjenek, — mondotta az öreg, majd visszasántikált rokonjához. — Én tölem ugyan megszárithatja a ruháját.

Karlsake kapitány erre a barátágtai meghívásra székelt előre a meleg tőzegűz közelébe, lesegítette összegyűrt nedves kabátomat és kabátomat.

(Folytatás.)

Főmunkatárs: Barcza Andor.

GRAND HOTEL ESPLANADE NAGY SZALLODA BUDAPEST, ZSIGMOND-U. 36-40.
 Telefon 130-35. 6 peronyire a nyugati és déli vasúti pályaudvartól.

a Szent-Lukács- és Császár-gyógyfürdőkkel szemben. Rózsadomb parkos (tövében). A modern technika legújabb hatemeletes szálloda
 villanvilágítás. Lifték, külön olvasó-, társalgó-, és írószobák stb. Elsőrangú étterem és kávéház.

250 szobával. Részbutor, központi gőzfűtés, minden szobában hideg-meleg víz, villanvilágítás. Lifték, külön olvasó-, társalgó-, és írószobák stb. Szíves pártfogást kér igazgató tulajdonos.

Enziórendszer is. Kereskedelmi utazók és fürdőzők-Pek igen alkalmas. A vonatokhoz saját autójáratok. || Villamos közekedés minden irányban. Mérsékelt polgári árak. Uri és női fodrász a házban. — || **Pallai Miksa,**

Utáztatoktól óvakodjunk

KÖHÖGÉS BEKEDTSÉG és HURUT ellen nincs jobb, mint a valódi „MENTHOMOL-CURORKAR“.

Hat suk gyors és biztos, nagyon kellemes, jóízűek, a gyomrot nem rontják, az étvágyat elősegítik.

A köhögési inger, valamint a hangszálak kifáradását megakadályozzák, miért is énekesek, színészek, papok, szónokok állandóan használják.

Dohányzóknak nélkülözhetetlen a száj üdítésére és a dohányyszag eltávolítására. —

Ára: 1 doboz 40 fillér.

Kapható minden gyógyszertárban és drogériában. Vásárlásnál vigyázzunk a „Menthomol“ névre, melynek minden dobozán a fent látható 4 gnóm alaknak rajta kell lennie!

Gyár: **EGGER A. FIA,** csász és kir. ugvari szállító, **BÉCS.**

Felvilágosítás!

Kérje ingyen az érdekes és 4 orvos által írt értekezést 52, a mi higiénikus „Frauenschutz“-unkról.

Szabadalmazva és számos orvostól ajánlva.

Cím: Higiénikus Irodalom kiadóhivatala Wien, I. Wollzeile 12

R*WOLF

Magdeburg-Buckau

Magyarországi Képviselete: Budapest, V., Báthory-utca 18

Szabad. túlhevített gőzű **LOKOMOBILOK**

Wolf eredeti szerkezete 10-500 lóerőig
 Bármely gyártelep legelőnyösebb üzemgépe

Vigyázz! Kékre festett kirakat Vigyázz!

Most nagyon olcsón lehet vásárolni női kosztüm kelméket, női fehérneműket, :-: barchetokat, vásznakat, szőnyegeket. :-:

1 mtr. 120 cm. őszi kosztüm kelme 76 f.	1 drb. finom női ing madapolán 1.50 f.
1 " " " kelme kiváló fonom 110 f.	1 " fekete gloth alsó szoknya 2.06 f.
1 " finom 80 cm. széles tenisz flanel 34 f.	1 " finom női háló kabát . . 1.60 f.
1 " Crepon minden szín . . . 80 f.	1 mtr. zsinór barchet 80 cm. széles 63 f.
1 " 140 cm. angol utánzatu kelme 1.60 f.	1 " őszi blouze kelme . . . 32 fl
1 vég jó havasi vászon 23 mtrs . 7.98 f.	

Ágy garnitúrák, hencsertakarók, fehérneműk, rövidárúk, selymek, díszek. Mintás és sima bársonyok mtr. 1.50. — Nyári árúk vissza maradt, — most meglepő jutányos árakban. — Csipkék alkalmi ruhákra nagy választék. Harisnyák. Paplanok. Tricó-árúk,

Molnár nő divatruház Kossuth- és Batthyány-utca sarok színházzal szemben.

Keztyűk, gallérok; himzések. Pettyes mollok és batisztok.

Gyomorgörcs, kólika, étvágytalanság és általában gyomorbetegségeknél a legkitűnőbb háziszer a

HOLLANDI GYOMORCSEPPEK

Egy üveg ára 40 fillér.

Kapható:

Mihalovits Jenő
 gyógyszertárban, Debrecenben.

CLIMAX

Legnagyobb és legerősebb 3-10 lóerő.

Bachrich és Társa
 betéttársaság motorgyári fióktelepe
 Budapest, VI, Váci-körút 50/00

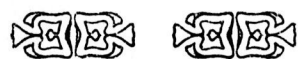
CSOMAGOLÓ - PAPIROS

(Ujsag papiros)

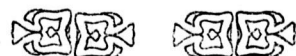
Helyszüke miatt

OLCSÓN-ELADÓ.

Rendkívül alkalmas:

**☞ Gyümölcs, zöldség,
csemetefák, viragok stb.
csomagolására.**

Megrendelhető a

DEBRECZEN

kiadóhivatalában

Debreczen, Darabos-utca 7.

5 kg. póstaesomag 60 fil.

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle SEIDLITZ-POROK tartós gyógyhatása a legmakacsabb GYOMOR- és ALTEST-BANTALMAK, gyomorhev, rögzött SZÉKREKEDÉS, májbántalom, VERTOLULÁS, aranyér és a legkülönbözőbb NŐI BETEGSÉGEK ellen, e jeles házi szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt doboznak 2 korona Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FELE SÓS-BORALÉSZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és a Moll-féle sóborszesz nevezetesen, mint a fájdalomcsillapító, bedörzsölésiszet, köszvény, csusz és a megfázás leggyakoribb következményeinek legismertebb népszerű.

Egy ózozott eredeti üveg ára 2 korona.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női szappan, a bőr gyökeres gondozásáért és ápolására úgy gyermekek, mint felnőttek számára. Egy darab ára 40 fill. Ot darabé 1 kor. 80 fill. Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjeggyel van ellátva. Fő-szétküldés:

MOLL A. gyógyszerész,

és kir. udv. száll. által Bécs, I. Tuchlauben 9. Cél megrendelések naponta posta-utánvét mellett teljesíthetnek. A raktárakban tesék határozottan Moll A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

Ő csász. és Apost. kir. Felségének legfelső felhatalmazása folytán.

A birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok polgári jótékony céljaira szánt

XLII-ik Csász. Kir. Államsorsjáték.

Ez a sorsjáték 21,146 készpénz nyereményt tartalmaz, 625,000 korona összértékben

A főnyeremény 200.000 korona

A húzás nyilvánosan Wienben, 1914 január 22-én fog megtartatni.

Egy sorsjegyének ára 4 korona

Sorsjegyek Wienben a csász. kir. államsorsjátékok osztályánál, III. ker., Vordere Zol-lamsstrasse 5. sz. a., továbbá a lottógyűjtődékekben, dohánytőzsdékben, adó-, posta-, távirtda hivataloknál, vasuti állomásokon és váltóüzletekben stb. kaphatók. Játékkervek sorsjegy vevők részére ingyen adatnak ki. A sorsjegyek portómentesen küldetnek szét

A csász. kir. államsorsjátékok vezérigazgatóságától.
(jótékony célú sorsjátékok osztálya.)

Apró hirdetések.

Életjáradékra vagy jutányosan eladó Szatmármegye legjobb helyén — vasutállomás mellett 1400 holdas házi kezelésben levő, egy télel törlesztéses kölcsönrel terhelt sík, kötött talaju prima birtok házi kezelésben. — Bővebbet reflectárnak Daláry Edvard Budapest, Ráday-utca 23.

Krámer József tudakozó és magán kutató vállalata Debreczen Piac-utca 58. svám. Nyomoz megfigyel és informál.

Utcai butorezott szoba előszobával azonnal kiadó Darabos-utca 7. sz.

Szliács aczélfürdő Felső-Magyarország.

Egyedül ismert szénsavdus vasforrás. Legtöbb vasat tartalmazó ivóforrás beiszó használatra. Idény május hó 15-től szeptember hó 31-ig.

Felülmuhatailan verszegénység, sápkor, női bajok, hátgerinc és idegbajok, benuulás ellen, átszenvedett betegség és erőss munkásság után. Mint fürdőorvos **Dr. Nádasy István** hiv. fürdőorvos működik. Utazás Bécsből 9 óra, északról Oderbergen át 5 óra, délről Budaó pesten át szintén 5 óra. Szliácsra vonatkozó falragaszok minden nagyobb vasuti állomásoknál vannak függesztve. Kimerítő felvilágosítás és prospektus, utazás valamint lakás árked vezményről az elő- és utóidényben stb. ad a Fürdőigazgatóság, Szliácson (Zólyom-megye)

SAVOY NAGY-SZÁLLODA

BUDAPEST, VIII. József-

körut 16.

TELEFON: József 20-62 és József 20-63.

Modern szálloda ujonann berendezve, légfűtés, hideg és meleg víz minden szobában, lift éjjel-napal.

EGYÁGYAS szobák 3 koronától, KÉTÁGYAS szobák 5 koronától fűtés, világítással. A szobák.

Ujonnan bevezetett **PENZIO-rendszerünk**, napi ellátás 5 koronáért, mely áll:

Reggeli kávé v. tea
v. csokoládé
tojás
vaj
sütemény

Ebéd leves
előétel
sült kőrítve
tészta
fekete kávé

Vacsora előétel
sült kőrítve
tészta
gyümölcs
sajt

Ezen napi ellátás
5 korona.
Szobák hosszabb tartózkodásnál meggyőzés szerint.

Szobák havi bérletre 80 koronától fűtés, világítással.

Johann Maria Farina Gegenüber dem Rudolfsplatz

csakis ez a valódi

kölniviz, kölniviz-pouder és kölniviz-szappan.

Kapható drogériákban, gyógyszerházakban és illatszertárakban.

Ne tessék elfogadni

Kölniviz-szappant, kölnivizet és poudert, ha nincsen rajta az eredeti és egyedül valódi, de sokszor utánozott **JOHANN MARIA FARINA Gegenüber dem Rudolfsplatz**. Akkor sem kell elfogadni hely elen és utánozott kölnivizet, kölniviz-poudert és kölniviz szappant, ha az itt jelzett eredeti készítmény nem volna kapható az Ön lakhelyen, mert a **világhírű cég** magyarországi képviselése:

HOLCZER EMIL ZOLTÁN, Budapest, VIII. ker. Szigetvári-u. 16.

Egyszerű levelezőlapra azonnal válaszol és közli hol szerezhető be az **eredeti minőség.**

